

เหตุเกิด ... เพราะเจ้าหน้าที่ไม่แนะนำ !

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ เป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เนื่องจากเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่ผลสุดท้ายกลับกลายเป็นว่า ผู้ฟ้องคดีเองเป็นผู้ที่ไม่ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้

เหตุเกิดเพราะอะไร ? และเรื่องราวจะเป็นอย่างไร ? มาติดตามกันครับ

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ประกอบการค้าในตลาดนัดจตุจักร โดยร่วมทำการค้ากับนาย ก. ผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าไถ่ชนเลขที่ 93 และนาย ข. ผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าไถ่ชนเลขที่ 94 หลังจากนั้น นาย ก. และนาย ข. ได้สละสิทธิในการเข้าทำการค้าในแผงค้าเลขที่ 93 และเลขที่ 94 ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมา ได้มีการนำผู้คอนเทนเนอร์มาตั้งวางที่บริเวณแผงค้าดังกล่าว และจัดให้ผู้ฟ้องคดีทำการค้าบริเวณอื่นแทน เมื่อได้มีการเคลื่อนย้ายผู้คอนเทนเนอร์ไปที่อื่น ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นคำร้องลงวันที่ 4 ตุลาคม 2546 ขอสิทธิเข้าทำการค้าตามเดิม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (ผู้อำนวยการตลาดนัด) ได้รับรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่ว่า นาย ก. และนาย ข. ซึ่งเคยมีชื่อเป็นผู้ค้าไถ่ชนแผงค้าเลขที่ 93 และเลขที่ 94 ได้แสดงเจตนายืนยันขอสละสิทธิให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ทำการค้า ผู้ฟ้องคดีสมควรเป็นผู้ได้รับสิทธิในแผงค้าดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดำเนินการออกสมุดคู่มือทะเบียนผู้ค้าให้ผู้ฟ้องคดี แต่ก็มีได้ดำเนินการแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (กรุงเทพมหานคร) ออกคู่มือทะเบียนการค้าให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ในการออกคู่มือทะเบียนการค้าให้กับผู้ค้าที่ได้รับโอนสิทธิการค้าในตลาดนัดจตุจักรจะต้องเป็นไปตามข้อ 8 ของระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการจัดแผงค้าในตลาดนัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533 กำหนดไว้ว่า ผู้ค้าที่ได้สิทธิแผงค้าโดยวิธีการจับสลากและทำการค้ามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือผู้ค้าที่ได้สิทธิแผงค้าโดยวิธีอื่นโอนสิทธิแผงค้าให้ผู้อื่นได้ โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมแผงละ 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน) แต่ถ้าโอนสิทธิให้ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ชำระค่าธรรมเนียมแผงละ 2,500 บาท (สองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

คดีนี้ถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเคยทำการค้าในแผงค้าไถ่ชน เลขที่ 93 และเลขที่ 94 มาก่อน โดยอาศัยสิทธิของนาย ก. และนาย ข. ผลทางกฎหมายจึงมีว่า ผู้ฟ้องคดีได้เข้าทำการค้าในฐานะที่เป็นบริวารหรือเป็นผู้อาศัยสิทธิของบุคคลทั้งสองเท่านั้น ผู้ฟ้องคดีไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ได้รับอนุญาตหรือได้รับสิทธิให้เข้าทำการค้าในแผงดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง และผู้ฟ้องคดีจะยกเอาการเข้าทำการค้าเช่นนั้นมาอ้างต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพื่อขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองออกคู่มือทะเบียนผู้ค้าให้แก่ตนหาได้ไม่

การที่นาย ก. และนาย ข. ประสงค์จะสละสิทธิของตนโดยยอมให้ผู้ฟ้องคดีเข้าทำการค้าแผงค้าทั้งสองแทนนั้น ทั้งผู้ฟ้องคดีกับนาย ก. และนาย ข. จะต้องทำการโอนและชำระค่าธรรมเนียมให้ถูกต้อง แต่ปรากฏว่าไม่ได้มีการดำเนินการเช่นนั้นแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีหน้าที่ในการออกคู่มือทะเบียนผู้ค้าให้แก่ผู้ฟ้องคดี และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ดำเนินการออกคู่มือทะเบียนผู้ค้าให้แก่ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ไม่เพียงแต่ศาลจะมีคำพิพากษาในประเด็นข้อพิพาทเท่านั้น ศาลปกครองสูงสุดยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยว่า ในเมื่อขณะที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เพื่อขอสิทธิเข้าทำการค้าในแผงค้าที่พิพาท และได้มีการสอบปากคำผู้ฟ้องคดี นาย ก. และนาย ข. ด้วยนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก็ควรให้คำแนะนำแก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อจัดให้มีการโอนสิทธิกันระหว่างผู้ฟ้องคดีกับนาย ก. และนาย ข. เสียให้ถูกต้องอันเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบโดยทั่วไปที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 พึงมีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและหากได้มีการดำเนินการเช่นนั้น ก็คงไม่มีข้อพิพาทในคดีนี้เกิดขึ้น

พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 232/2553)

คดีนี้ คงจะเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อขออนุญาตใบอนุญาตหรือใบทะเบียนต่างๆ โดยจะต้องสำรวจตรวจสอบก่อนว่าตนเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายหรือไม่หรือกฎหมายได้กำหนดให้ตนต้องกระทำการอย่างใดหรือไม่ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการให้คำแนะนำกับประชาชน ซึ่งแม้จะไม่ใช่หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ต้องปฏิบัติ แต่ก็เป็นที่พึงกระทำตามหลักการปฏิบัติราชการที่ดี เพราะกฎหมายมีมากมายหลายฉบับ ประชาชนทั่วไปคงจะไม่สามารถทราบรายละเอียดได้ดีเท่ากับเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ โดยตรง หากเพียงได้ให้คำแนะนำหรือทำความเข้าใจกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ นอกจากจะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายแล้ว เรื่องราวก็คงจะไม่บานปลายจนกลายเป็นคดีพิพาทขึ้นสู่ศาล ... นะครับ

นายปกครอง